

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED, Szerkesztőség: Somogyi uccsa 22., I. em. Telefon: 23-33. - Kiadóhivatal: Kölcseykönyvtár és Jegyiroda: Aradi uccsa 8. Telefon: 13-06. - Nyomda: Löw Uccsa 19. Telefon: 13-06. Távirat: 46. Székhely: Délmagyarország, Szeged

Vasárnap, 1934 február 11.

Ara 20 fillér

X. évfolyam, 33. sz.

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3,20 Vidéken és Budapesten 3,60, külföldön 6,40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 12, vasár- és ünneppon 20 fill. Hirdetések felvétele tartja szerint. Megfelelő hétévi kivétellel naponta reggel

Móra Ferenc nélkül

Az elmúlt vasárnap még Móra Ferenc neve tündöklött a belső oldalon s ma már a belvárosi temető hantjai alatt nyugszik elfáradt teste. Az alkotástól a sirig egy heti idő választotta el összesen. Egy héttel ezelőtt még írt, teremtett, alkotott, álmodott ez a csodálatos ember és csodálatos író. Az egyik orvosa szerint utolsó cikkeit már agóniában írta. A másik orvosa arról beszélt, hogy az ő betegsége mindenki másét egy hónappal ezelőtt már tehetetlenül és erőtlenül ágyba fektetett volna s Móra Ferencnek megtört testében a töretlen lélek alkotott teremtett az összeroskadás és eszméletlenség küszöbéig. Nem szimbólum és nem hasonlat: a kezéből hullott ki áldott szerzősége, az író toll.

S ma megjelenik a *Délmagyarország* fennállása óta először — Móra Ferenc nélkül. A kulturpalota hétfőn kinyitlik — Móra Ferenc nélkül. Az élet folytatódik — Móra Ferenc nélkül. Jön a tavasz, kivirágzik a mező, de Móra Ferencnek az íróasztalán virágot többé nem látunk. Az élet folyik tovább, az élet parancsa megállást nem enged, a ránkboruló éjszaka után újra hajnal lesz, fában, földben, fűben újra megindul az élet ritmusa, csak Móra Ferenc keze marad mozdulatlan s az ő álomlátó szeme marad már örökre bezárva.

A Város élete is folyik tovább — Móra Ferenc nélkül. S ha nem az embert siratjuk, nem a költőt gyászoljuk, nem az író temetjük és nem a tudós elvesztése felett siránkozunk, akkor is eszünkbe kell jutni annak, hogy mit veszített vele a város. Mert Móra Ferenc ennek a városnak nemcsak tisztviselője volt, nemcsak költő volt, tudós és író, hanem a *legnagyobb élő nevezetessége volt ennek a városnak*. A frissen hantolt sir mellett nem akarjuk senkinek az érzékenységét bántani, de azt mégis elmondhatjuk, hogy *ennek a városnak nem volt nagyobb idegenforgalmi tényezője mint az — igazgató ur*. A város nem pótolhatja az író, a költőt, a tudóst, véltünk: nem pótolhatja a kulturpalota igazgatóját sem, de legalább annak érdekében tegyen valamit a város, hogy amit számára *Móra Ferenc hírneve és elismerésben szerzett, azt igyekezzen legalább töredékében a maga számára megmenteni*. A városnak kötelessége az, hogy megőrizze azt a kapcsolatot, amelyik a *szegedi kulturpalota és Móra Ferenc között* az ország köztudatában kialakult. Nemcsak arra gondolunk, hogy a *szegedi kulturpalotát el kellene nevezni Móra Ferenc nevére*, amire sokkal nagyobb szükség van a kulturpalotának, a város kulturintézményének, mint Móra Ferenc emlékének, mert Móra Ferenc emlékeit megőrizni alkotásai, de arra már vigyáznunk kell, hogy a szegedi kulturpalotáról ne foszolhasson le soha Móra Ferenc aranyozva-konerváló emléke. A város gondoskodjon arról, hogy a *szegedi kulturpalotának legyen — Móra Ferenc szobája* s gondoskodjon még akkor, amikor a kegyeletes emlékgyűjtés nem veszi magántulajdonba mindazt, ami a *Móra*

Ferenc-szoba kincse lehetne.

Még friss a hant s a szemünk még tele van könnyel, tulkorai volna előállni azzal a programmal, amire Móra Ferenc emlékeztetével szemben s a város szolgálatában a hatóságnak vállalnia és teljesítenie kell. Talán helyesebb is lenne, ha a város *összeállítana egy Móra Ferenc-emlékbizottságot*, egy tiz-tizenkét tagból álló bizottságot azokból, akik hozzá legközelebb állottak, akik életét a legközelebről ismerték s akikben a szeretet mellett az a hozzáértés is megvan, amit ez a kegyeletes és kulturális feladat nélkülözni nem tud. Nem gondolunk most monumentális emlékekre, de gondolunk arra, amire a városnak van szüksége, ha meg akarja őrizni ni a város számára azokat az értékeket, melyeket Móra Ferenc a maga egyedülálló emberi tulajdonságaival szerzett meg és ajándékozott a városnak.

Pár hete temettük Szeged nagy piktorát s már Szeged nagy írója is a sirban pihen. Melyik város tudná kiheverni *szeltemi életének ezt az irtózatosságot*. Ez a tehetségben szegény és embertelen-

ségben gazdag város talán a legkevésbé tudja. A városnak még a mai lerongyolódott anyagi helyzetében is törődni kellene azzal, hogy Nyilassy Sándor reprezentatív képeiből szerezzon össze annyit, amennyiből legalább egy *Nyilassy-fülke* megtelhetne a városi képtárban s nemcsak kegyeletlen lenne a város, amiről most beszélni nem is akarunk, de a saját *materiális érdekeiről* sem gondoskodnék akkor, ha azt a hírnevet, azt a nemes érdeklődést, azt a szeretetet, azt az országos, sőt nemzetközi elismerést, amit Móra Ferenc szerzett a városnak s a kulturpalotának, rábizná az idő múlására, rábizná a halottnál gyorsabban lovagló feledésre s nem őrizné meg a maga számára, a város számára, a jövő számára mindazt az értéket, amit Móra Ferenc elmúlása után ebből még meg lehetne menteni.

Móra Ferenc nélkül maradtunk, de ne maradjunk a szeretet nélkül, emléke nélkül s a nagy szerencsétlenségben ne maradjunk a szeretet nélkül, amit ő szerzett meg s amit három évtizeden keresztül kézzel adott ajándékba városának.

Rendőri diktátor Ausztriában

Tovább tart a kormány akciója a szociáldemokrata párt ellen — Megszüntették a tartományfőnökök rendőri jogkörét — Letartóztatták Bécsújhely polgármesterét

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Bécsből jelentik: Az osztrák szociáldemokrata párt ellen megindított akció tovább tart. A kormány szombaton délután közbiztonsági kormánybiztost állított Bécs élére, Scheidl rendőrfőnök személyében, akinek eddig Seitz, Bécs szociáldemokrata polgármestere volt közvetlen hivatali felettese. Az új rendelet értelmében Scheidl csak a kormánynak tartozik felelősséggel és nem fogadhat el utasításokat Seitz-től. A kormány egyidejűleg az összes tartományfőnökök rendőrhatalomát is megszüntette és Scheidl jogkörét az egész országra

kiterjesztette. Ilyenformán Scheidl Ausztria rendőri diktátora lett.

Ezeket az intézkedéseket a kormány azzal indokolja, hogy az utóbbi időben, a nemzeti szocialista terrorcselekmények mellett tartani lehetett attól, hogy a felosztatot szociáldemokrata köztársasági védőőrség földalatti szervezkedésbe fog.

Szombaton délután letartóztatták Bécsújhely szociáldemokrata polgármesterét, Büchlert, mert állítólag ellenszegült egy Heimwehr segédrendőrnek és inzultálta.

Feltámad a baloldali kartell, ha jobb felé tolódik el a Doumergue-kormány

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Párisból jelentik: A nemzeti egység kormányában résztvevő baloldali pártok ugylátszik nem nagyon biznak a politikai fegyverszünet tartóságában. Azzal a tervvel foglalkoznak, hogy fel kell támasztani a parlamenti baloldali kartell arra az esetre, ha a nemzeti egység kormányából jobboldali fasizmus lenne. Az erre irányuló tárgyalások a jövő héten megkezdődnek.

Politikai körökben az a felfogás uralkodik, hogy a baloldal kényszermegoldásnak tartja az egység kormányát és az első alkalommal kiugrik a koncentrációból és szembefordul a jobboldallal.

Az új szocialista párt kiáltványban hívta fel tagjait

a hétfőre kitűzött általános sztrájkhoz való csatlakozásra. A tüntetés — mondja a kiáltvány — válasz lesz a demokrácia ellen irányuló fasiszta törekvésekre.

Henriot képviselő határozati javaslatban kéri, hogy 22 tagu

parlamenti bizottságot küldjenek ki, amely döntsön a Daladier-kormány tagjainak vád alá helyezéséről.

Henriot szerint a február 6-iki tüntetések a kormány hibájából fajultak uccai harcokká. A bűnösöket — írja Henriot, — elsősorban pedig Daladier miniszterelnököt és Frot belügyminisztert méltó büntetéssel kell sújtani.